

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૩૬૪૦/૨૦૧૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?

=====

પટેલ અશોકભાઈ જોઈતાભાઈ અને ૩... અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૫... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧-૪ તરફે વકીલ વિરલ કે. શાહ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે સહાયક સરકારી વકીલ ધવન એમ. જયસ્વાલ

સામાવાળા નં. ૬ તરફે વકીલ શ્રી દિપેન દેસાઈ

સામાવાળા નં. ૧-૫ તરફે નોટિસની પ્રત્યક્ષ બજવણી કરાઈ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

તારીખ:૩૧/૦૩/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ દ્વારા)

૧ સામાવાળા નંબર ૩, A.P.M.C., સિદ્ધપુરને સામાવાળા પક્ષ તરીકે દૂર કરવાની પરવાનગી.

૨. રૂલ. શ્રી સરકારી ધવન એમ. જયસ્વાલ, વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર સામાવાળા નંબર ૧,૨,૪ અને ૫ તરફે રૂલની બજવણી જતી કરે છે અને શ્રી દીપેન દેસાઈ, વિદ્વાન વકીલ સામાવાળા નંબર ૬ તરફે રૂલની બજવણી જતી કરે છે. બંને પક્ષો તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આખરે અરજીની સુનાવણી કરવામાં આવે છે.

૩. અરજદારોએ અધિકૃત અધિકારી, સામાવાળા નંબર ૪ દ્વારા અહીં પસાર કરાયેલા ૨૬.૦૨.૨૦૧૫ તારીખના આદેશને પડકારવા માટે વર્તમાન અરજીને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે, જેમાં અરજદાર નંબર ૪ સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામ સહકારીની આગામી માર્કેટિંગ ચૂંટણી, સિદ્ધપુર ખાતે સોસાયટી મતદાર યાદી મતવિસ્તારમાંથી કાઢી નાખવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે (અહીં પછી તેને બજાર સમિતિ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે).

૪. આ કેસની ટૂંકી હકીકતો એ જણાય છે કે કૃષિ પેદાશ બજાર સમિતિની ચૂંટણી ચૂંટણી કાર્યક્રમ અનુસાર જોડાણ 'ડી' ખાતે યોજાવાની છે અને પ્રક્રિયા ૨૮.૦૧.૨૦૧૫ થી શરૂ થઈ ગઈ છે. ચૂંટણીમાં વેપારી મતવિસ્તાર અને સહકારી માર્કેટિંગ સોસાયટી મતવિસ્તાર જેવા સંબંધિત મતવિસ્તારની મતદાર યાદી તૈયાર કરવી જરૂરી હતી. તે નિર્વિવાદ સ્થિતિ છે કે સિદ્ધપુર તાલુકા સહકારી ખારીદ વેચન સંઘ લિમિટેડ, (હવે પછી 'પિટીશનર સોસાયટી' / પિટીશનર નંબર ૪ તરીકે ઓળખાય છે, અહીં સુવિધા માટે) બજાર સમિતિના બજાર વિસ્તારમાં સ્થિત છે. શરૂઆતમાં, અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામ સહકારી માર્કેટિંગ સોસાયટી મતવિસ્તારની મતદાર યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા હતા. એવું નોંધવામાં આવે કે બજાર વિસ્તારમાં સ્થિત સોસાયટીના તમામ સભ્યો વ્યવસ્થાપન સમિતિ દ્વારા મતદાર યાદીમાં સામેલ થવાનો હકદાર રહેશે. અથવા અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામ

મતદાર યાદીમાં સામેલ કરવા માટે સામાવાળા નંબર ૬ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા વાંધાઓના સભ્ય હતા, અન્ય બાબતોની સાથે આ અદાલત દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબરમાં પસાર કરાયેલા આદેશ મુજબ વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોની ચૂંટણી રદ કરવામાં આવી હતી. ૨૦૧૪નો ૧૨૦૪૪ તારીખ ૨૨.૧૨.૨૦૧૪. આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ મુજબ, ચૂંટણીને આ આધાર પર રદ કરવામાં આવી હતી કે ગુજરાત નિર્દિષ્ટ સહકારી મંડળીઓની ચૂંટણી સમિતિ નિયમો, ૧૯૮૨ (ત્યારબાદ "નિયમો" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના નિયમ ૩એ (૯) હેઠળ ફરજિયાત પ્રક્રિયા મતવિસ્તારના સીમાંકન માટે અનુસરવામાં આવી ન હતી અને આ અદાલતે ૬ મહિનાના સમયગાળામાં ચૂંટણી પૂર્ણ કરવા માટે નિર્દેશ આપ્યો હતો. જો કે, નવી ચૂંટણીનો નિર્દેશ આપતી વખતે, આ અદાલત દ્વારા એવું પણ નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી નવી ચૂંટાયેલી સંસ્થા કાર્યભાર સંભાળે નહીં ત્યાં સુધી વર્તમાન સંસ્થા રોજિંદી બાબતોની દેખરેખ માટે સંભાળ રાખનાર તરીકે ચાલુ રહી શકે છે, પરંતુ, ગુજરાત રાજ્યની સહકારી મંડળીઓના કુલસચિવની મંજૂરી વિના નીતિગત નિર્ણય લેવામાં આવશે નહીં.

૫ સામાવાળા નંબર ૬ નો વાંધો એ હતો કે ઉપરોક્ત સંદર્ભિત બાબતમાં આ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્દેશને ધ્યાનમાં રાખીને, તેઓ મત આપી શકતા નથી અને તેમના નામ મતદાર સૂચિમાંથી બાકાત રાખવા જરૂરી છે. અધિકૃત

અધિકારી, સામાવાળા નંબર ૪, અહીં જાણવા મળ્યું કે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામ બાકાત રાખવા જરૂરી હતા. તેથી, વીડિયોને બાકાત રાખવામાં આવ્યો છે. તારીખનો આદેશ ૨૬.૦૨.૨૦૧૫ હેઠળ, તેમના સંજોગો, આ અદાલત સમક્ષ હાજર અરજીના નામ.

૬. અમે અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ કે. શાહ અને સામાવાળા નંબર ૬ વતી વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી ધવન એમ. જયસ્વાલ અને શ્રી દીપેન દેસાઈને સાંભળ્યા છે.

૭ અરજદારોના વિદ્વાન વકીલ શ્રી વિરલ કે. શાહે દલીલ કરી હતી કે અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને નીતિગત નિર્ણય ન કહી શકાય, જ્યારે સામાવાળા નંબર ૬ના વિદ્વાન વકીલ શ્રી દીપેન દેસાઈએ દલીલ કરી હતી કે તે નીતિગત નિર્ણય હશે. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે, જો વ્યવસ્થાપન સમિતિના કોઈ સભ્ય, જેમના નામ મતદાર યાદીમાં સામેલ છે, ચૂંટણી લડે છે અને ચૂંટાય છે અને સમાજની ચૂંટણીમાં, જો તેઓ ચૂંટાય નહીં, તો તે વધુ ગૂંચવણ પેદા કરી શકે છે, અને તેથી, તેઓ રજૂ કરે છે કે નામોને બાકાત રાખવાની જરૂર હતી અને અધિકૃત અધિકારી દ્વારા યોગ્ય રીતે બાકાત રાખવામાં આવ્યા છે. વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી ધવન

એમ. જયસ્વાલે અધિકૃત અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને ટેકો આપ્યો હતો.

૮. તે સાચું છે કે વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોની ચૂંટણીને આ અદાલત દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ પરિણામે ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેકેશનમાં આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ મુજબ પણ, સમિતિના સભ્ય અરજદાર તરીકેના હોદ્દાના સંચાલનની કોઈ સમાપ્તિ નથી, અને વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો તરીકે સમાજમાં તેમનું પ્રતિનિધિત્વ આ અદાલત દ્વારા પણ ચાલુ રાખવામાં આવે છે, જે ઉપર ઉલ્લેખિત સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેકેશન નંબર ૧૨૦૪૪/ ૨૦૧૪માં આદેશ દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. એકમાત્ર પાસું એ છે કે જ્યાં સુધી નોંધણી અધિકારી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી કોઈ પણ નીતિગત નિર્ણય ન લેવાની સત્તા નિયંત્રિત છે. કોઈ પણ સમાજના પ્રતિનિધિત્વની બાબતમાં, નોંધણી રદ કરવામાં આવે તો જ સમાજનું અસ્તિત્વ બંધ થાય છે. સમાજ નિર્જીવ અસ્તિત્વ ધરાવતો હોવાથી, તેનું પ્રતિનિધિત્વ કોઈ પણ ચૂંટાયેલી સંસ્થા અથવા વહીવટકર્તા અથવા લિક્વિડેટર દ્વારા થવું જરૂરી છે. સમાજને પ્રતિનિધિત્વ વગર જવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી, કારણ કે તે જીવંત અસ્તિત્વ નથી. તેથી, સમાજના કેટલાક પદાધિકારીઓએ સમાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરવું પડી શકે છે. નિયમો સાથે વાંચી શકાય તેવા કૃષિ પેદાશ બજાર સમિતિ અધિનિયમની યોજના અનુસાર,

સોસાયટીને A.P.M.C. ની ચૂંટણીમાં સહકારી માર્કેટિંગ સોસાયટી મતવિસ્તારની મતદાર યાદીમાં વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો દ્વારા સામેલ થવાનો અધિકાર હશે. સોસાયટીનું પ્રતિનિધિત્વ વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવે છે, તેના સભ્યો વ્યવસ્થાપન સમિતિના ન્યાયાધીશો મતદાર યાદીમાં સામેલ થવાનો હકદાર રહેશે, જેથી આગામી ચૂંટણીમાં તે સમાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકે. એ વાત સાચી છે કે, જો વ્યવસ્થાપન સમિતિના કોઈ સભ્યએ ચૂંટણી લડવાની હોય, તો તે એક મોટો મહત્વપૂર્ણ નિર્ણયમાં પરિણમી શકે છે, જેને આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ઉદ્દેશિત આદેશ દ્વારા નિયંત્રિત કહી શકાય. પરંતુ, વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો તરીકે મતદારોની ક્ષમતામાં માત્ર પ્રતિનિધિત્વને એક નીતિગત નિર્ણય તરીકે ન કહી શકાય, જેનો પ્રચાર કરવાની માંગ કરવામાં આવી હતી. આ તબક્કે, અમે નોંધ રજૂ કરવા માટે પણ સલાહ આપી શકીએ છીએ કે શ્રી શાહે, અરજદારો વતી શીખીને એ પણ જાહેર કર્યું છે કે અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના કોઈ પણ સભ્ય ચૂંટણી લડવાનું વિચારી રહ્યા નથી, ન તો આ અદાલત આદેશ પસાર કરે કે તેમને ચૂંટણી લડવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં, અરજદારો તેનો વિરોધ કરશે નહીં અને વર્તમાન અરજી માત્ર સિદ્ધપુરની આગામી ચૂંટણીમાં મતદાર યાદીમાં તેમના નામ ચાલુ રાખવા માટે મર્યાદિત છે.

૯ અમારા મતે, અધિકૃત અધિકારી દ્વારા ઉપરોક્ત પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું નથી. વધુમાં, ચૂંટણીનું આગળનું પગલું નામાંકન ફોર્મની તારીખ છે જે ૦૯.૦૪.૨૦૧૫ પર નિર્ધારિત છે. તેથી, ૨૬.૦૨.૨૦૧૫ પરના વાંધાને નકારી કાઢ્યા પછી, મતદાર સૂચિને જ અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવે છે અને વિવાદિત આદેશ પસાર થતાં, અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામ મતદાર સૂચિમાંથી બાકાત રાખવામાં આવે છે. અમારો અભિપ્રાય છે કે, અહીં ઉપર અમારા દ્વારા કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણને ધ્યાનમાં રાખીને, જે વિવાદિત આદેશને કાયદાની નજરમાં ટકાવી ન શકાય અને તેને બાજુ પર મૂકી દેવામાં આવે, તો અરજદાર સમાજના અરજદાર સભ્યોના નામ પરિણામે મતદારોની વિક્ષેપ સૂચિ અને ચૂંટણીના આગળના પગલામાં કોઈ રહેશે નહીં. તેની વિરુદ્ધ, જે આ તબક્કે રાહતને ધ્યાનમાં લેવામાં ન આવે અને અરજદારોના નામ આગામી ચૂંટણીમાં સમાજમાંથી બાકાત રાખવામાં આવે, તો બધા માટે સભ્યો આગામી સમયના વ્યવસ્થાપન સિવાય, સમિતિના પ્રતિનિધિત્વ વગર, એ પાસા પર જશે કે જેમના નામ મતદાર સૂચિમાંથી બાકાત છે, તેઓ આગામી ચૂંટણીમાં મતદારો તરીકે સમાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરી શકશે નહીં. તેથી, એક અપવાદરૂપ કેસ હોવાથી, બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આપવામાં આવેલી શક્તિનો ઉપયોગ ચૂંટણીની આગળની પ્રક્રિયામાં ખલેલ પહોંચાડ્યા વિના કરી શકાય છે.

૧૦. ઉપરોક્ત નિરીક્ષણ અને ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, અધિકૃત અધિકારી, સામાવાળા નંબર ૪ દ્વારા પસાર કરાયેલ ૨૬.૦૨.૨૦૧૫, જોડાણ 'G' ના વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને જ્યાં સુધી તે અરજદાર નંબર ૪ સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોના નામોને બાકાત રાખવા સાથે સંબંધિત છે ત્યાં સુધી તેને અલગ રાખવામાં આવે છે. પરિણામે, અરજદાર સોસાયટીની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોની મતદાર યાદીમાં પહેલેથી જ સમાવિષ્ટ નામો પુનઃસ્થાપિત થશે અને ચાલુ રહેશે અને તેઓ સમાજનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે ભાગ લેવાનો હકદાર રહેશે. તે પણ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે, અરજદારો માટેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવ્યું છે અને અન્યથા પણ અરજદારોની વ્યવસ્થાપન સમિતિના કોઈ પણ સભ્ય મતદારો પર સમાજની ચૂંટણી તરીકે તેમના દરજ્જાના હિસાબને લડવા માટે હકદાર રહેશે નહીં, પરંતુ, તેઓ માત્ર આગામી ચૂંટણી A.P.M.C. માં મત આપવાના અધિકારનો ઉપયોગ કરશે.

૧૧. અરજીને ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂરી આપવામાં આવી છે. તદનુસાર રૂલને એક્સોલ્યુટ બનાવવામાં આવ્યો. કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી. પ્રત્યક્ષ બજવણીની મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

૧૨. શ્રી ધવન એમ. જયસ્વાલ, વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલને સંબંધિત અધિકૃત અધિકારીને આદેશ પહોંચાડવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે.

(જયંત પટેલ, ન્યાયમૂર્તિ)

(જી. બી. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

નિમા

This judgment is translated using AI Tool– SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.